בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְזֶער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גְּלָיוֹן קל״ב ו פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח תשפ״ד

דְּמָעוֹת

מַעֲלָתָן שֶׁל דְּמָעוֹת, וּמָתַי הֵן מוֹעִילוֹת וְטוֹבוֹת

* * *

פַּעַם בָּא לִפְנֵי מו״ר שְׁלִיט״א אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְסִפֵּר שֶׁשָּׁמַע מֵאֵיזֶה רַב אֶחָד, שֶׁאִם מִתְעוֹרֵר אָדָם לִבְכִיָּה בְּאֶמְצַע הִתְבּוֹדְדוּתוֹ בַּבַּיִת – לֹא טוֹב שֶׁהַיְלָדִים יִרְאוּ אֶת זֶה, וּצְרִיכִים לְהַסְתִּיר זֹאת מֵעֵינֵיהֶם, הַשְּׁאֵלָה הִיא: הַאִם נָכוֹן הַדָּבָר? הַאִם בֶּאֱמֶת צְרִיכִים לְהַסְתִּיר אֶת זֶה מֵהַיְלָדִים?

עָנָה מו״ר שְׁלִיט״א וְאָמַר: **אַדְרַבָּה וְאַדְרַבָּה! זֶה נִקְרָא 'חִנּוּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר', שֶׁיֶּלֶד אוֹ יַלְדָּה רוֹאִים אֶת הָאַבָּא אוֹ אֶת הָאִמָּא שֶׁמִּתְבּוֹדְדִים וּמוֹרִידִים דְּמָעוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִתּוֹךְ שִׂיחָתָם וּתְפִלָּתָם, אֵין חִנּוּךְ יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה! זוֹ דֶּגְמָא חַיָּה לַיֶּלֶד: 'כָּךְ צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! כֵּן, לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים!'.**

וּמִתּוֹךְ זֶה נִכְנַס מו״ר שְׁלִיט״א לְשִׂיחָה שְׁלֵמָה בְּמַעֲלַת הַדְּמָעוֹת שֶׁאָדָם מוֹרִיד בְּעֵת תְּפִלָּתוֹ, שֶׁעַל זֶה אִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (דַּף כו:) עַל הַפָּסוּק (שְׁמוֹת ב, ו) **"וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה"**, שֶׁמִּתְקַיֵּם מִיָּד **"וַתַּחְמֹל עָלָיו"** – מְקַבֵּל חֶמְלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

וְהִגְבִּיהַּ מו״ר שְׁלִיט״א קוֹלוֹ הַקָּדוֹשׁ וְאָמַר: **אֵיזֶה חִנּוּךְ הוּא לִילָדִים שֶׁרוֹאִים אֶת הָאִמָּא מִתְבּוֹדֶדֶת וּמוֹרִידָה דְּמָעוֹת מוּל נֵרוֹת שַׁבָּת הַקְּדוֹשִׁים; יֶלֶד וְיַלְדָּה שֶׁרוֹאִים זֹאת – זֶה נֶחֱרָט בְּנַפְשָׁם! אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לָתֵת דֶּגְמָא חַיָּה לִילָדָיו אֵיךְ מִתְבּוֹדְדִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ!**

אוּלָם, הִדְגִּישׁ מו״ר שְׁלִיט״א וְאָמַר, שְׁלֵמוּת הַבְּכִיָּה הִיא, כְּשֶׁמַּגִּיעָה לָאָדָם מֵרֹב כְּסוּפָיו וְגַעְגּוּעָיו לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא שֶׁמַּכְרִיחַ עַצְמוֹ לְכָךְ, וּמִתְבַּלְבֵּל מִזֶּה וְכוּ', כִּי עַל כָּךְ גֹּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן צה): **'כְּשֶׁהָאָדָם אוֹמֵר תְּחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת וְחוֹשֵׁב בְּלִבּוֹ וּמְצַפֶּה שֶׁיִּבְכֶּה, זֹאת הַמַּחֲשָׁבָה אֵינָהּ טוֹבָה, וְהִיא מְבַלְבֶּלֶת גַּם כֵּן אֶת דַּעְתּוֹ, כִּי מֵחֲמַת זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לוֹמַר הַבַּקָּשׁוֹת בְּלֵב שָׁלֵם בִּשְׁלֵמוּת. כִּי צְרִיכִין בִּשְׁעַת אֲמִירַת תְּחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת לְהַרְחִיק מֵעַצְמוֹ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת חוּץ שֶׁבָּעוֹלָם, רַק לְכַוֵּן דַּעְתּוֹ אֶל הַדִּבּוּרִים, שֶׁהוּא מְדַבֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאָז מִמֵּילָא בְּקַל יִתְעוֹרֵר לִבּוֹ, עַד שֶׁיָּבוֹא לִבְכִיָּה גְּדוֹלָה בֶּאֱמֶת. אֲבָל כְּשֶׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה עַל זֶה שֶׁיִּבְכֶּה, אֲזַי זֶה וְזֶה אֵינוֹ עוֹלֶה בְּיָדוֹ, כִּי הָאֲמִירָה בְּעַצְמָהּ נִתְבַּלְבְּלָה**

עַל־יְדֵי־זֶה כַּנַּ״ל. כִּי זֶה שֶׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה שֶׁיִּבְכֶּה, הוּא גַּם כֵּן בְּחִינַת מַחֲשָׁבָה זָרָה שֶׁמְּבַלְבֶּלֶת, הַכַּוָּנָה, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁמֹעַ הֵיטֵב מַה שֶּׁהוּא מְדַבֵּר עַל־יְדֵי־זֶה, כִּי הָעִקָּר - לְדַבֵּר הַדִּבּוּר בֶּאֱמֶת לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם מַחֲשָׁבוֹת אֲחֵרוֹת כְּלָל כַּנַּ״ל. וְאִם יִזְכֶּה לִבְכִיָּה בֶּאֱמֶת - מַה טּוֹב, וְאִם לָאו - לָאו, וְלֹא יְבַלְבֵּל אֲמִירָתוֹ בִּשְׁבִיל זֶה כַּנַּ״ל[א].

וְלָכֵן אִיתָא עוֹד בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן קעה), שֶׁ'בְּכִיָּה' רָאשֵׁי תֵּבוֹת "בְּ'שִׂמְךָ יְ'גִילוּן כָּל הַ'יּוֹם" (תְּהִלִּים פט, יז), 'יְגִילוּן' דַּיְקָא, כִּי כָּאָמוּר, בְּכִיָּה צְרִיכָה לִהְיוֹת מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וְגַעֲגוּעִים לַה' יִתְבָּרַךְ, וְזוֹהִי הַבְכִיָּה הַמּוֹעֶלֶת וְהַשְּׁלֵמָה, כִּי דְּמָעוֹת הַיּוֹרְדוֹת מִתּוֹךְ צַעַר - מַזִּיקוֹת לָעֵינַיִם (כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן סז, עַל פִּי הַגְּמָרָא שַׁבָּת קנא:), מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן דְּמָעוֹת הַיּוֹרְדוֹת מִתּוֹךְ הִשְׁתּוֹקְקוּת, תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ! וּמְזַכֶּה לָאָדָם בְּהַמְתָּקַת הַדִּינִים, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת הַמְתָּקַת דִּין, סְעִיף לג) שֶׁבְּכִיָּה מוֹעִילָה כְּשִׁשִּׁוּרִים דִּינִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁבְּעִקַּר צְרִיכִים לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת שֶׁיִּזְכֶּה לִילָדִים כְּשֵׁרִים, עוֹבְדֵי ה', וּכְמוֹ שֶׁיָּדוּעַ עַל הֶחָפֵץ חַיִּים זַ״ל, שֶׁהָיָה רָגִיל לְהַרְאוֹת אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים שֶׁל אִמּוֹ ע״ה סָפוּג בְּדִמְעוֹתֶיהָ שֶׁהָיְתָה מִתְפַּלֶּלֶת שֶׁתִּזְכֶּה לִילָדִים כְּשֵׁרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה זָכְתָה לְהוֹלִיד בֶּן צַדִּיק לְעוֹלָם, שֶׁהֵאִיר עֵינֵי יִשְׂרָאֵל בְּמָאוֹר תּוֹרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה...

וּבְדֶרֶךְ אַגַּב אָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מוֹרִיד דְּמָעוֹת אֶל תּוֹךְ סֵפֶר - כְּמוֹ שֶׁקּוֹרֶה לִפְעָמִים, שֶׁאָדָם יוֹשֵׁב אֵצֶל הַסֵּפֶר וּמוֹרִיד דְּמָעוֹת, וְהֵן נוֹשְׁרוֹת אֶל תּוֹךְ הַסֵּפֶר - אֲזַי בָּזֶה מִתְקַיֵּם הַכָּתוּב (תְּהִלִּים נו, ט) "שִׂימָה דְמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ" - 'בְּסִפְרָתֶךָ' מַמָּשׁ, הַיְנוּ שֶׁזּוֹכֶה שֶׁהַדְּמָעוֹת נִכְנָסוֹת אֶל הַנֹּאד וְהַסֵּפֶר, וּמִתְקַיֵּם זֹאת בִּשְׁלֵמוּת, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְכָאֵלּוּ דְּמָעוֹת קְדוֹשׁוֹת!

וְכֵן יָדוּעַ עַל צַדִּיקִים שֶׁמִּלְאוּ אֶת הַכְּפָּה אוֹ אֶת הַכּוֹס עִם דְּמָעוֹת, וְאָכֵן זֶה לֹא כָּל כָּךְ פָּשׁוּט... צְרִיכִים לְהוֹרִיד הַרְבֵּה דְּמָעוֹת בִּשְׁבִיל זֶה... אֲבָל כָּאָמוּר, זֶה בּוֹקֵעַ אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים! [וְכֵן מוּבָא בַּסְּפָרִים עִנְיָן שֶׁל רְחִיצַת הַמַּצָּח עִם הַדְּמָעוֹת, שֶׁזֶּה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד].

הַכְּלָל הָעוֹלֶה, שֶׁאִם מִתְעוֹרֵר לָאָדָם בְּכִיָּה בְּאֶמְצַע הִתְבּוֹדְדוּתוֹ בְּבֵיתוֹ, וִילָדָיו רוֹאִין אוֹתוֹ - זֶה זֶה 'חִנּוּךְ יְלָדִים' בַּדֶּרֶךְ הַכִּי מְעֻלֶּה! וְכֵן אִם קְדוֹשָׁה בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁעוֹמֶדֶת מוּל נֵרוֹת שַׁבָּת הַדּוֹלְקִים, וּמוֹזִילָה דְּמָעוֹת טְהוֹרוֹת בְּעִקָּר עַל צָאֱצָאֶיהָ שֶׁיֵּלְכוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סַבָּא, וִילָדֶיהָ סְבִיבָהּ רוֹאִין אוֹתָהּ, אֵיזוֹ קְדֻשָּׁה הִיא חוֹרֶטֶת בְּנַפְשָׁם הַטְּהוֹרָה! אֵיזוֹ דִּגְמָא נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה הֵם מְקַבְּלִים! וְכֵן בִּכְלָלִיּוּת, הַדְּמָעוֹת שֶׁאָדָם מוֹזִיל מֵרֹב כְּסוּפִים וְגַעֲגוּעִים קְדוֹשִׁים - אֵלּוּ הַדְּמָעוֹת בּוֹקְעוֹת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים, וּמְזַכִּים לָאָדָם בְּכָל מִינֵי חֶמְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַמְתָּקַת הַדִּינִים אֲמִתִּית, אַשְׁרֵי לוֹ לָנֶצַח!

***

לכל ענייני הגליון ולהשתתפות בהדפסת ספר "דרכי איש" חלק א': s0584563404@gmail.com

***

הגיליון יו"ל לע"נ אמיל בן אברהם ופאינה פרידה בת יעקב - בגן עדן תהא מנוחתם בזכות פעולותיהם הקדושות של צאצאיהם אשר הותירו אחריהם ברכה

[א] בְּדֶרֶךְ אַגַּב אָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: הַרְבֵּה אֲנָשִׁים סִפְּרוּ, שֶׁאֲפִלּוּ שֶׁהָיָה אֲצָלָם כָּזֶה טֶבַע - שֶׁאַף פַּעַם לֹא הָיוּ בּוֹכִים וְכוּ', כְּשֶׁבָּאוּ אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ בְּאוּמָן, נִפְתַּח לָהֶם הַלֵּב, וְהֵחֵלּוּ לִשְׁפֹּךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם, וְלֹא לְחִנָּם הוּא, כִּי הֲלֹא זֶהוּ מָקוֹם קָדֵשׁ הַקָּדָשִׁים וְכוּ', וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִהְיוֹת שָׁם בְּפֹרָט בִּימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים!